

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוזו

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שני כ"ג טבת תש"פ | דף היומי בבלי: ברכות יז.

דף היומי בהלכה: מסעיף כ"ב עד סעיף כ"ג.

מוסר: שמירת הלשון - שער התורה פרק ה' וכל זה' עד פרק ה' 'ובאמת מה'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: מסכת אבות פרק א משנה ז עד פרק א משנה ט

"זה לא היה ולא נברא, אבל אפשר להמשיך לספר את זה" | מרתק: שלושה ממגידי השיעורים הפופולאריים של 'דרשו' ברב שיח מיוחד לרגל התחלת המחזור החדש | "הייתי מאוד צמא, אז התקשרתי ל-144..." | 1808

הדף היומי

כשאני מוסר שיעור אני לא נמצא באולפן, וגם לא בבית המדרש.

אני נמצא בתוך הגמרא, מטייל לי בשבילי נהרדעא, רוקד
בחתונת בנו של רבי יהושע בן לוי, ועומד בבית מדרשם של
אביי ורבא, כשהם מתווכחים בלהט אודות הלכה זו או אחרת

שיחה מיוחדת עם שלושת מגידי השיעורים של 'דרשו', שמסבירים מה ההבדל בין השיעורים, הסגנונות והאופן בו הם מוסרים את השיעור שלהם

או בכל שלושת השיעורים גם יחד.

המגיד שיעור הוותיק ביותר הוא הג"ר אליהו אורנשטיין שליט"א, אשר זה מכבר כבר זכה למסור שיעורים מצולמים ומוקלטים על הש"ס כולו, בנוסף לשיעורים שהוא מוסר ב'דף היומי' מדי יום בכמה בתי מדרש בירושלים, לקהל לומדים גדול במיוחד.

הרב אורנשטיין: "יש הבדל מאוד משמעותי בין השיעורים שאני מוסר בפני קהל, לבין השיעורים שאני מוסר אל מול המצלמה. בשיעורים ה'רגילים', אני לומד את הדף היומי עם הציבור, מסביר כל מילה, משיב לשאלות, מעורר בעצמי שאלות מעניינות, ומנהל מו"מ עם הלומדים לפי העניין ולפי מסגרת הזמן העומד לרשותנו.

"אבל השיעורים המצולמים נמסרים על ידי בקיצור נמרץ, בדרך הקצרה ביותר שאפשר", מדגיש הרב אורנשטיין. "אני לומד רק את הגמרא עצמה, לא קורא את לשון רש"י על הסדר, ולפעמים מזכיר אותה רק כשיש צורך בכך ותועלת להבנת עצם דברי הגמרא. הלימוד הוא מאוד מאוד קצר, ואם אנחנו מדברים

לרגל תחילת לימוד המחזור הי"ד של הש"ס, כינסנו לפונדק אחד, את שלושת מגידי השיעורים, מרביצי התורה ברבים, אשר שיעוריהם המיוחדים על 'הדף היומי' מתפרסמים בפלטפורמות הפרסום השונות של 'דרשו', ושניתן להאזין להם בין היתר גם במוקד השיעורים של 'דרשו' שמספרו 4992*.

שיעורים אלו, זוכים להתלהבות רבה בציבור הרחב, ואלפים רבים מאזינים להם מדי יום. זה המקום לציין, שמי שהאזין לשיעור מוקלט, ונאלץ לנתק את הטלפון במהלך השיעור, יכול להתקשר שוב ולהקיש עם תחילת ניתוב השיחות 3*, והמערכת מחזירה אותו באופן אוטומוטי לשיעור שהאזין, ואפילו למקום בו ניתק את הטלפון קודם לכן, כך שהוא אינו צריך 'לדפדף' ולחפש בשיעור המוקלט עד היכן כבר שמע ומהיכן הוא רוצה להמשיך ולהאזין.

הסיבה שלשמה התכנסנו, היתה כדי להבהיר ולחדד את ההבדלים בין שלושת השיעורים, אשר כל אחד מהם נמסר בסגנון ייחודי משלו, למען יוכלו המאזינים לבחור לעצמם מה הוא השיעור המועדף עליהם מבין השלושה, ואולי גם יבחרו בשניים

"ההצלחה של הסגנון הזה גדולה מאוד. יש אנשים רבים שממש אוהבים את הסגנון, הם רוצים שיעור שיהיה קצר, אבל לא מדי קצר מבחינתם. הם רוצים את ההרחבות הללו, וזה בדיוק מה שמתאים להם.

"האמת שזה לא פשוט לדעת מראש מה אנשים ישאלו ואילו קשיים יתעוררו אצל הלומד הממוצע. באופן כללי זה לא היה לי קל בהתחלה למסור שיעור באולפן, בלי הפידבק של הקהל, אבל במשך הזמן למדתי לדמיין שהחדר מלא במשתתפים שמאזינים לכל מילה היוצאת מפי. האמת שחלק מהמאזינים אני מכיר גם באופן אישי, ולכן קל לי יותר לדמיין אותם. לכל אחד מהם יש 'מקום קבוע' באולפן, ולא משנה באיזו שעה אני בא להקליט את השיעור שלי, הם תמיד נמצאים שם, יושבים בשיעור כביכול, מקשיבים בשקט ומבינים כל מילה...

"לצד הוספת המפרשים, אני מקפיד גם הקפדה מוחלטת שהשיעור יהיה מאוד מאוד ברור. שלא יצטרכו להקשיב שוב ושוב להבין את הפשט. אני יכול לומר שהילד שלי, בגיל 10, מקשיב לשיעורים עכשיו בתחילת מסכת ברכות, ומבין אותם מצוין, כי באמת אני מבאר כל מילה ולא מדלג עם שום פרט שקשור לפשט של דברי הגמרא.

"מעלה נוספת שיש בשיעורים אלו, היא שאני מקפיד מאוד שהשיעור יהיה חלק לגמרי. בלי שום "טעית", או תיקון שנשאר בחומר המוקלט. אם למשל הסברתי מחלוקת ובטעות אמרתי 'בית הלל' במקום 'בית שמאי', אני לא אומר "סליחה, בית שמאי", אלא חוזר שורה אחת אחורה ומקליט שוב את כל הקטע בצורה חלקה, כשבמקביל אני רושם לעורך התוכן שבדקה 5 ו-23 שניות, צריך למחוק את ההקלטה עד דקה 6 ו-3 שניות... כך המאזינים מקבלים שיעור חלק, בלי שום טעות שעלולה לבלבל אותם חלילה".

יותר מהאלפים המושלגים

הג"ר מאיר שפרכר שליט"א, מוסר את השיעורים הארוכים ביותר מבין השלושה: "בשיעורים שלי אני לא מחפש לקצר במיוחד", הוא מסביר, "הם נועדו למי שרוצה ללמוד ולהתענג על התורה הקדושה. כשאתה מקצר, אתה חייב לחתוך ולהוריד את החלקים הכי מתוקים והכי עסיסיים. את הפירושים שהופכים את הדף לכל כך מתוק וכל כך מיוחד.

"כמו הרב סגל", אומר הרב שפרכר, "גם אותי אנשים שואלים אותי איך אני מסוגל למסור שיעור לארבע קירות כשמולי רק מצלמה. אני אומר להם שכשאני מוסר שיעור אני לא נמצא באולפן, וגם לא בבית המדרש. אני נמצא בתוך הגמרא, מטייל לי שבשבילי נהרדעא, רוקד בחתונת בנו של רבי יהושע בן לוי, ועומד בבית מדרשם של אביי ורבא, כשהם מתווכחים בלהט אודות הלכה זו או אחרת.

"לא רק אני נמצא שם, אני גם לוקח את הלומדים איתי לטיול המיוחד הזה. אני מתאר את החתונה ההיא, את ה'קא בדחי רבנן',

על מסכת ברכות, אורכו של שיעור ממוצע נע בין 13 ל-14 דקות. "אני תמיד אומר למי ששואל אותי, ששיעורים אלו לא נועדו להחליף השתתפות בשיעור מסודר, או לימוד עצמאי עם חבורתא של דף הגמרא. שיעורים אלו טובים כהכנה ללימוד הדף, כדי שללומד תהיה תמונה כללית של הדף שהוא עומד ללמוד, ולאחר מכן יוכל ללמוד בקלות יתירה את הדף, מבלי שייתקל ויסתבך עם פשט שאינו נכון וכדו'.

"כמו כן מתאימים השיעורים הללו לחזרה. אנשים שכבר למדו את הדף בעצמם או השתתפו בשיעור ושמעו את ההסבר המלא של הדף כולו, יכולים לשמוע את השיעור המוקלט שלי, ובתוך פחות מרבע שעה לחזור על הדף בחזרה יסודית שתסייע להם לצרוב את מה שלמדו בזיכרונם לאורך ימים ושנים בעז"ה".

מה שהלומד הממוצע ישאל את עצמו

הג"ר אפרים סגל שליט"א, ראש כולל ור"מ בישיבת קרלין סטולין בביתר עילית, מוסר גם הוא שיעורים מוקלטים, פעמיים על כל דף. האחד בלשון הקודש בהברה אשכנזית, והאחר באידיש. שיעוריו של הרב סגל ארוכים יותר משיעוריו של הרב אורנשטיין, אבל גם הם מתומצתים מאוד.

"אני דווקא כן מקפיד לקרוא את לשון רש"י, אבל קורה לעיתים שכדי לחסוך זמן ושהשיעור לא יהיה ארוך מדי, אני מדלג על דב"ה אחד או שניים ברש"י, ואומר את תמצית הדברים בעל פה.

"אורכו של שיעור שלי נע בין 23 ל-25 דקות בדפים שלומדים כיום, במסכת ברכות, והשיעורים נעים באופן כללי בין אורך של כרבע שעה לאורך של כחצי שעה, תלוי לפי אורך הדף והנושא הנלמד.

"מה שמייחד את השיעורים הללו", מסביר הרב סגל, "זה שאני מביא גם הוספות על דברי הגמרא ורש"י, אבל אני מקפיד רק על הוספות שמסייעות להבנת הפשט.

"בעבר זכיתי להיות מעורכי ה'מתיבתא', ושם היה לנו כלל ברזל, שכל הערה של ראשונים או אחרונים שעוסקת בשאלה שאמורה לצוץ ללומד הממוצע בשעה שהוא לומד את הגמרא, צריכה להיות על הדף, ולא בהוספות שיש בסוף הספר.

"את המיומנות הזאת שקניתי שם", הוא מספר, "אני מנצל כעת בשיעורים שאני מוסר ב'דרשו'. כל שאלה שהלומד הממוצע אמור להתקשות בה או לעורר אותה במהלך הלימוד הרציף שלו, זוכה להתייחסות מדי במהלך מסירת השיעור.

"אם התשובה קלה ופשוטה, אני מכניס אותה בתוך השיעור עצמו, ואם כדי לענות על השאלה יש צורך להרחיב בביאור, אני רק מציין את השאלה, ומעדיך את המאזינים של השיעור, שהאחרונים עוסקים בזה וכדו', כך בעצם הלומד מקבל ביטחון, הוא יודע שהוא הבין את הגמרא, וזה שיש לו שאלה זה לא בגלל שההבנה שלו לקויה, אלא מדברים על זה, ואם יהיה לו זמן הוא יחפש וימצא גם מה עונים על זה הראשונים או האחרונים.

מעניין אותו מלשמוע מוזיקה או דברים אחרים. "הגמרא במסכת עירובין דף כ"א אומרת שכל העולם כולו הוא רק אחד חלקי שלושת אלפים ומאתיים מהתורה הקדושה שהיא ארוכה מארץ מידה וכו'. אז מי שלומד גמרא כך, עם כל החשק והברען, הוא נהנה מהלימוד, הוא נסחף פנימה, זה חוסך לו הוצאות רבות. אין שום צורך לנסוע לשוויץ ולגלוש על השלג בהרי האלפים, אין צורך לבקר במזרח הרחוק או באמריקה הגדולה. בתורה יש הרבה הרבה יותר מזה, צריך רק להיכנס ללמוד ולחיות את הגמרא עם כל הנשמה".

איך נראתה השמחה העצומה של אדירי התורה שהיו שם, איך הצליח שבירת הזכוכית הלבנה לעצור וגרמה לכולם לחשוב ולהיזכר בחורבן בית המקדש וכו' וכו'. "סיפר לי אחד המאזינים הקבועים של השיעור, שלפעמים הוא שומע אותו פעמיים ואפילו שלוש פעמים באותו יום. לא כי הוא לא הבין בפעם הראשונה, אלא כי הוא כל כך נהנה מהסיפור, והוא רוצה לשמוע אותו פעם נוספת. "מישהו אחר התקשר אלי, נהג משאית, ואמר לי שהוא נוסע נסיעות ארוכות מאוד. בזמן הזה הוא מאזין לשיעורים שלי וכך הוא למד מאות ואולי אפילו אלפי דפי גמרא. זה פשוט יותר

סיום הש"ס

14,000 לפידי אש לכבוד התורה

רשמים אישיים מהמעמד הכביר של סיום הש"ס ב'יד אליהו'

אני מתיישב באולם הענק, ורואה מכל עבר איך חלקם הגדול של המשתתפים יושבים עם חוברות גמרא ומשלימים את הדף היומי, או 'סתם' לומדים, וחושב עד כמה מתאים ל'דרשו' לחשוב על כך מלכתחילה ואכן לצרף את הכרך הראשון של מסכת ברכות במארז היפה שחיכה לכל אחד על מקומו, יחד עם המזון והשתיה לצרכי הגוף...

עוד אנו יושבים קבוצת אנשים ומצפים שהמעמד יתחיל, מתעורר בינינו דיון על המעצמה האדירה הזו ששמה דרשו, שקמה ומתקיימת על-ידי אדם יחיד, שקם ביום בהיר אחד, והחליט לחולל מהפכה בכוחות עצמו, בלי שמישהו ביקש זאת ממנו, ובלי שיש לכך תקדים כלשהו. ופתאום אנחנו יושבים ומסתכלים לאחור, וקולטים כמה כוח יש לכל יחיד, לכל אחד ואחד מאיתנו, לקום ולעשות כל כך הרבה טוב בעולם!

אנו נסחפים לחלוטין באווירה המרגשת של הכנס, עם הדרשות המלהיבות והניגונים המרטיטים, ואז, באחד מרגעי השיא של הערב, התזמורת עוצרת את נגינתה, גם המזמרים מניחים בצד את המיקרופונים, והקהל כולו, דבוקה ענקית ומדהימה של 14,000 איש מכל העדות והחוגים, שהחוט היחיד שמקשר ביניהם הוא הקשר שלהם לה' ולתורתו - עוצם את עיניו ושר יחד, בדבקות עילאית: נשבעתי, ואקיימה, לשמור משפטי צדקך - - - ואתה שומע במנגינה המתחננת הזו את ההבטחה האישית של כל אחד ואחד מ-14,000 המשתתפים, להפוך ולהיות חלק מהדבר הגדול הזה, מהקבוצה הנבחרת הזו של העם היהודי שדבוקים לתורה, ואולי גם להיות אחד מאלו שיזכו בעוד שבע וחצי שנים לסיים את

ברוך שובקס

אחד מתוך י"ד אלפי 'דרשו אידן' לערב אחד...

באותו רגע שרגלי דרכו על רצפת הרחוב של אצטדיון 'יד אליהו', לבי נדרך לפתע והתחיל לפעום בעוז.

אני ניצב בטבורה של העיר שהפכה להיות סמל החילוניות וההתרחקות מהתורה, ורואה איך מכל עבר מגיעים אלפים רבים של יהודים חרדים, בחורים ומבוגרים, זקנים וילדים, אנשים שטרחו להגיע לכאן מכל קצוות הארץ, בקור הגדול ובגשם המרטיב, רק כדי לתת כבוד לתורה ולקבל חיזוק רוחני.

כשהגעתי לשטח הכניסה ל'יד אליהו, וניגש אלי אברך מתוק לשאול אם יש לי בשבילו כרטיס כניסה מיותר למעמד הסיום. הבנתי לראשונה כמה זכיתי, וככל שיותר אברכים ובחורים ניגשו שוב ושוב עם אותה שאלה, הבנתי זאת יותר ויותר...

הדבר הראשון שצד את עיניי ברגע שנכנסתי לאולם, היה השורות הארוכות של הבמה המרכזית, שהוקצו למאות ה'ש אידן' שזכו ללמוד ולסיים ולהיבחן על כל הש"ס וקנו אותו קנין נצחי. נפעמתי כשהבנתי עד כמה ב'דרשו' מצליחים לראות את המציאות האמתית כפי שהיא, ולהבין שבנוסף לראשי הישיבות והאדמו"רים, ה'מזרח' שייך לא-פחות לכל אותם שס אידן, לכל אותם דרשו אידן, חלקם אברכי כולל, חלקם אנשים העובדים לפרנסתם - לא בגלל שהם מרביצי תורה, ולא בגלל שהם בניהם של קדושים, אלא רק בגלל שהם לומדי תורה, אנשים שהתדבקו בתורה, וכל דפי הש"ס, ללא יוצא מן הכלל, הפכו להיות חלק מהם!

התורה. כי לימוד תורה זה עמל נעים. כי דברי התורה הם מתוקים מדבש.

כמה פשוט. כמה נורא. כמה מחייב. כמה פולחן כליות ולב!
ושוב קמים כל ה-14,000 איש, שמחים ונרגשים, רוקדים ובוכים: וטהר לבנו, לעבדך באמת - - -

וכולם, כל ה-14,000 איש, שכל אחד מהם מגיע ממשפחה שונה, מקהילה שונה וממקום שונה, וכל אחד מהם יש לו דעות שונות - מצליחים להתאחד בזכות 'דרשו' סביב משהו אחד. כולם, כל ה-14,000 איש, עומדים יחדיו, נותנים ידיים אחד לשני, מקיפים את כל האולם מסביב, כאיש אחד, ומריעים בהתרגשות לגדולי התורה, ובעיקר לכל אותם מאות חתני המעמד, שזכו ללמוד ולדעת ולסיים את הש"ס, ושרים להם בכבוד ובהערכה עצומה: אשריכם תלמידי חכמים, שדברי תורה חביבים עליכם ביותר!

אשריכם שלא נתתם להבלי העולם הזה להסיט את תשומת לבכם מ'הדבר האמיתי'.

אשריכם שבמשך שבע וחצי שנים זכרתם כל יום שהעולם הזה שבו אנו נמצאים הוא פרוזודור קטן וזמני, בדרך לטרקלין העולם הבא, הגדול והנצחי!
אשריכם תלמידי חכמים!

הש"ס כולו. כל אחד והבטחתו הוא, לעצמו ולקב"ה.

ר' דוד מצליח לצמרר את כל הנוכחים באולם, כשהוא מיטיב לבטא את המשמעות האמתית של הדף היומי, לאמר: זה לא דף היומי. זה יום הדף! כשמישהו לומד דף היומי, כל היום כולו הופך להיות חלק מהדף. היום כולו נסוב סביב הדף!

אני מסתקרן כל כולי לדעת מה חושבים לעצמם הקירות של 'יד אליהו', שרגילים לראות ערב אחרי ערב רבבות אנשים שואגים ומריעים לצעירים עם רגליים שידועים לבעוט בכדורים או לכאלו שהתברכו בכישרון שירה - וכאן הם רואים פתאום ציבור ענק, שאכן לובש בגדים אחרים וחריגים, אבל בהחלט נראה שפוי, והוא כולו נעמד כאיש אחד, בחרדת כבוד עצומה, כאשר לאולם נכנסים כמה יהודים זקנים, והם שרים לכבודם בהתרגשות כבירה, בתפילה נרגשת להקב"ה: עוד ינובון בשיבה, דשנים ורעננים יהיו - - -

שקט מוחלט בכל האולם הענק. שקט שלא כל כך מוכר כאן, ו'רבי גרשון', יהודי ישיש, מוסר לרבבות הנוכחים את המסר היהודי הנצחי, המסר שמלווה את העם היהודי כבר אלפי שנים, אבל כשהוא נאמר מפי אחד מגדולי ראשי הישיבות בדור, מפיו של אחד מגדולי הדור וממריצי התורה, זה נכנס לך היישר לתוך הלב, ולא משאיר שם פינה אחת של קרירות: כל אדם עמל במשהו. אדם לעמל נולד. אבל אשרי זה שהעמל שלו הוא בלימוד

דקה מתוקה - 60 שניות על הדף היומי

לכמה אנשים ביום צריך להקדים שלום?

ברכות דף יז

"אמרו עליו על רבן יוחנן בן זכאי, שלא הקדימו אדם שלום מעולם, ואפילו נכרי בשוק"

שלום מעולם ואפילו נכרי בשוק.
"אחר־כך כשנעשיתי רב בעיר הגדולה לאלוקים וילנה, ראיתי כי אם אקדים שלום לכל אדם אין לדבר סוף, ואין דנין אי אפשר משאפשר, והחלטתי להקדים שלום לאיש שאפגשנו ראשון ובוה יצאתי ידי חובתי".

מתשובה זו הבין ה'קהילות יעקב' את התשובה לשאלתו, שאם באים אליו הרבה עניים ייתן לעני הבא ראשון, ויוצא בזה שלא יעבור על המעלים עינו מן הצדקה.

בספר 'תולדות יעקב' מובא, שהסטייפלר זצ"ל נכנס אל גאון ישראל רבי חיים עוזר גראדזינסקי זי"ע בוויילנה, והציע לפניו שאלתו כיצד יש לנהוג בזמן שבאים לפניו הרבה עניים, האם הוא מחויב לתת לכולם, ואם ייתן רק לחלק מהם יהיה בכלל מעלים עיניו מן הצדקה, או די לתת לאיזה מהם.

והשיב הגאון ר' חיים עוזר: "כשהייתי רב בעיר קטנה 'איוויא' הייתי מדקדק להיות מקדים שלום לכל אדם שפגשתי בבוקר, כמו רבי יוחנן בן זכאי, שמובא עליו בברכות (יז). שלא הקדימו אדם

לילה אחד התעורר באמצע שנתו והיה צמא מאוד, אך לא היה מי שיענה אחריו 'אמן'. לבסוף נפל רעיון במוחו, להתקשר למענה הטלפוני של 144 ולבקש מהפקיד שיענה אחריו 'אמן'...

מעשה קטן עם תוצאות ענקיות

של אותו יהודי. והנה לא חלפו אלא מספר שניות, ואותו פקיד חזר אליו בטלפון, כשהוא מבקש לדעת מהו פשר המלה 'אמן', האם מדובר ב'קוד צבאי'? סיסמה כלשהי? מספר של זכיה? וכו'... החל מיודענו להסביר לו מהי ברכה, מהו המקור של הברכות, ומהי מעלת המברך ומעלת העונה אמן. וכך נוצר ביניהם קשר, שהמשיך בהזמנה להתארח אצלו בשבת, עד שהפך את ביתו לבית של תורה ויראה, וזכה לבנים ת"ח הלומדים בישיבות ובכוללים, והכל התחיל מפעולה קטנה שכביכול אין לה כ"כ ערך, שיחת הטלפון שעשה בשעה 4:00 לפנות בוקר...

(מתוך מאמר בגיליון 'אספקלריא')

מעשה שהיה, שיש בו כדי להמחיש עד כמה מגיעה מעלתה של כל פעולה קטנה. וכך מספר הרה"ג רבי דוד דרעי שליט"א, מראשי ישיבת 'משכן אהרן' ומח"ס 'שמחת מיכאל' על הש"ס: היה יהודי שהקפיד מאוד שיענו 'אמן' לאחר ברכתו, וכן נהג תקופה ארוכה. לילה אחד התעורר לפנות בוקר והיה צמא מאוד, ולא היה מי שיענה אחריו אמן. הוא התלבט מה לעשות. אם יעיר את בני ביתו, יחשבו שאינו בקו הבריאות חלילה. לבסוף נפל רעיון במוחו, שיתקשר למענה הטלפוני של 144, ויבקש מהפקיד שיענה לו - שיענה 'אמן' אחר ברכתו... וכך היה. מהצד השני של הקו היה יהודי רחוק מיהדות, אך למרות הבקשה 'התמוהה' הסכים, וענה אמן אחר ברכת 'שהכל'

* דף היומי בבלי

* דף היומי בהלכה

* ווארט או סיפור לפרשת השבוע

* שידורים חוזרים מאירועי 'דרשו'

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

בעת שעסק הגרא"י קניבסקי שליט"א בהוצאת ספר 'קריינא דאגרתא', סיפר לו יהודי אחד כי ברשותו שני מכתבים מהסטייפלער, אלא שרוצה תמורתם סכום כסף גדול. אמר לו אביו מרן הגר"ח שליט"א: כשיגיע אליך האיש, אמור לו שיבוא אלי...

וצדקתו עומדת לעד - זה הכותב ספרים ומשאילם לאחרים

"אם ברצונך לקבל כסף תמורת המכתבים שבידך - אתן לך כל סכום שתחפוץ בעדם. אבל דע לך, כי אם מאן דהו יתעורר כתוצאה מקריאת מכתבים אלה התעוררות דקדושה, לדורי דורות, מעתה אני קונה ממך את כל הזכויות שעתידות לצאת ממכתבים אלה לדורי דורות".

כששמע הלה את הדברים, נבהל מאד, ומיד אמר בפה מלא: "אני נותן את המכתבים הללו במתנה גמורה, והעיקר שהזכויות תהינה שייכות לי".

(מוסף שב"ק שופטים תשע"ז)

סיפר הגאון רבי אברהם ישעיהו קניבסקי שליט"א, בנו של מרן הגר"ח שליט"א, כי בתקופה שעבד על הוצאת הספר 'קריינא דאגרתא' - הכולל את מכתביו של סבו מרן בעל ה'קהילות יעקב' זצ"ל, וטרם הרבה כדי להשיג את המכתבים, הגיע אליו פעם אדם אחד וסיפר שיש תחת ידו שני מכתבים ממרן ה'קהילות יעקב' אלא שרוצה תמורתם סכום כסף גדול.

שאל הגרא"ש את אביו מרן הגר"ח שליט"א מה לעשות, והשיבו מרן: כשיבוא אליך האיש, אמור לו שיבוא אלי. וכך הוה. כשהגיע האיש לפני מרן הגר"ח, אמר לו מרן כדברים האלה:

קבל את גיליון 'לקראת שבת' ישירות למייל שלח מייל: dirshu@dirshu.co.il

מעשה שלא היה בראש ישיבה שנקש בוקר אחד בדלת ביתו של תלמיד וביקש להוריד את האשפה...

ליומא דהילולא של הגאון רבי מרדכי גיפטר זצ"ל ראש ישיבת טעלז

האברך למד את הלקח והבין שאין דבר העומד מול שלום בית.

למעשה:

מסיים הרב פליסקין:

בהזדמנות ניגש אחד התלמידים לראש הישיבה זצוק"ל ושאל אותו אודות 'מעשה שהיה' זה. ראש הישיבה הכחיש את נכונות העובדה, אך הוסיף:

"המעשה כשלעצמו נחמד, אפשר להמשיך להפיצו בישראל..." הווה אומר: גם אם במציאות זה לא קרה, ראש הישיבה הורה שהמסר שריר וקיים...

(הרב ישראל למברגר מוסף שב"ק וארא תשע"ה)

מעשה:

מעשה שלא היה - והיה!

סיפר הרב הגאון רבי זליג פליסקין שליט"א:

כך סיפרו על מו"ר הגאון הגדול רבי מרדכי גיפטר זצ"ל: הגיע אליו אברך להתייעץ בקשר לוויכוח שהוא מנהל עם אשתו. האשה מבקשת ממנו להוריד את האשפה, אך הוא מסרב ונימוקו עמו - כבוד התורה.

עם שאלה זו הגיע האברך לראש הישיבה. רבי מרדכי האזין לטענתו והצדיק אותו. "אכן - הצדק עמך!".

למחרת בבוקר נשמעו דפיקות בדלת. בפתח ניצב ראש הישיבה ובקשתו בפיו:

--- "אני חפץ להוריד את האשפה..."

להתקשר לתורה מסביב לשעון

מאת הרבנים הגאונים שליט"א

הרב **מאיר שפרוך** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2/2

הרב **אליהו אורנשטיין** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2/1

הרב **אפרים סגל** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית-אידיש

שלוחה 2/3-4

הרב **אריה זילברשטיין** שליט"א
הדף היומי בהלכה • עברית

שלוחה 1

חדש

הרב **יצחק לובינשטיין** שליט"א
הדף היומי בבלי • אנגלית

שלוחה 2/6

הרב **מרדכי שלמה פריינד** שליט"א
הדף היומי בהלכה • אידיש

שלוחה 1/3/1

חדש

הר"ר **יחיאל גולדברג** הי"ד
עדכונים על סיום השי"ס • עברית/אידיש

שלוחה 6

הרב **יוסף מגנוז** שליט"א
הדף היומי בבלי • צרפתית

שלוחה 2/5

חדש

שידורים חוזרים
ממעמדי סיום השי"ס
ומאירועי דרשו

שלוחה 5

חדש

הר"ר **יחיאל גולדברג** הי"ד
הפוחת בכל יום - באידיש

שלוחה 3/2

חדש

הר"ר **אברהם פוקס** הי"ד
הפוחת בכל יום - המייל היומי של דרשו

שלוחה 3/1

הר"ר **שלום יכנס ואברהם פוקס** הי"ד
לקראת שבת מלכתא
סיפורים ופנינים מפרשת השבוע

שלוחה 7

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

האם מותר להשתמש בפסח בכלי חמץ ששימשו לחמץ צונן בלבד?

להסיר כל שארית של חמץ העלולה להיות דבוקה לכלי. וכלי ששימש לחמץ שומני, יש לשפשפו בִּיתר שאת. ומנהג ישראל עוד מזמן רבותינו הראשונים, שלא להשתמש בפסח בכלי חמץ העשויים מחרס, ואף מאכל צונן ויבש אין מניחים בו. ויש שכתב שכך המנהג גם בנוגע לכלי זכוכית.

[שו"ע תנא, כב, ומשנ"ב קכד, קכה ורקלג; ביאורים ומוספים דרשו, 114-116]

כלי המשמש לחמץ צונן, אך מעולם לא 'נבלע' בו טעם חמץ - דהיינו, שהניחו בתוכו רק מאכלי חמץ יבשים, ולא הושרה בתוכו חמץ בנוזל למשך עשרים וארבע שעות רצופות - מותר להניח בתוכו בפסח אפילו מאכל חם. אולם, כמובן, חובה להדיח את הכלי היטב לפני הפסח, דהיינו לשפשפו במים ולרוחצו, כדי

האם ניתן להכשיר 'בית שאור' ו'בית חרוסת' לפסח?

לאחר הגעלה, מפני שקשה לנקותם כראוי; ואם הם מורכבים מכמה חלקים, אסור אף להשהותם ברשותו בפסח. ואם הם עשויים ממתכת - מותר להשתמש בהם לאחר 'ליבון'. ויש שכתב כי הטעם אין הגעלה מועילה לכלים אלו הוא מפני ש'חימוצם' תמידי, חד וקשה, עד שאין בכוח ההגעלה לפולטו.

[שו"ע תנא, כב, משנ"ב שלא, ושעה"צ קסח; ביאורים ומוספים דרשו, 117]

'בית שאור' [= כלי המשמש לשריית ה'שאור' במים] ו'בית חרוסת' [= כלי שמשחים בו חמץ מעורב בחומץ ובתבלינים חריפים] העשויים מעץ או ממתכת - אף שהונח בהם חמץ צונן בלבד, אסור להשתמש בהם בפסח למאכלים חמים, אך ניתן להכשירם בהגעלה. ולדעת הרמ"א, אם הם עשויים מעץ, אין להשתמש בהם אפילו לאחר הגעלה, ככל כלי לישה, שאין להשתמש בהם אף

תנור הסקה המשמש גם לחימום מאכלי חמץ - האם מותר להניח עליו מאכל בפסח?

שהתנור או המאכל חמים - שיכתו החיצונית של המאכל אסורה. ולכתחילה אסור אף להניח את המאכל בתוך כלי על גבי התנור, אך במקרה כזה המאכל מותר בדיעבד. אולם, אם מכסה את גב התנור בטס ברזל או בטיט - מותר אף לכתחילה להניח עליו בפסח מאכלים חמים.

[שו"ע תנא, כב, ומשנ"ב קלו]

תנור הסקה העשוי מחרס, אשר במשך השנה מניחים עליו מאכלי חמץ כדי לחממם עד שה'יד סולדת בהם' - לא ניתן להכשירו בהגעלה, והסקת התנור מבפנים, אינה מועילה להכשרת ה'בליעות' שיש בתנור מבחוץ. ואם ניקה את התנור היטב מחמץ, מותר להניח עליו מאכל צונן באופן עראי, בשעה שהתנור צונן, ובדיעבד, אם הניח מאכל בפסח ישירות על גבי התנור, בשעה

* כלי ש'נכבש' בתוכו שכר שעורים (- בירה), או משקה אחר של חמץ, דהיינו שהמשקה שהה בכלי במשך עשרים וארבע שעות - ניתן להכשירו בהגעלה. וכלי ששהה בו משקה חריף שנעשה מחמץ, כגון ויסקי - לא ניתן להכשירו בהגעלה בלבד, אך ניתן להכשירו על ידי שינקוהו ביסודיות, ולאחר מכן 'יבשלוהו' היטב במים וחומר ניקוי, עד שיפוג ממנו ריח המשקה החריף, ולאחר מכן יגעילוהו. וכלי שנכבש בתוכו משקה חמץ ולא הגעילוהו, אך ניקוהו כראוי, ומילאוהו במשקה כשר לפסח - המשקה מותר בשתייה בפסח, אלא אם כן אחד המשקאות - החמץ, או הכשר לפסח - חריף, שאז הוא אסור בפסח.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

באיזה מקרה יש מצוה לבדוק את הבית מחמץ במוצאי הפסח?

ומי שלא בדק את ביתו מחמץ עד לאחר הפסח, צריך לבדוקו לאחר הפסח. ולמרות שבשעה זו החמץ כבר שייך לישראל, ולא לגוי, אין לברך על הבדיקה, כיון שאין חובת ביעור בחמץ שעבר עליו הפסח, ומותר להשהותו בבית, אלא שתיקנו לבדוק כדי להבדיל בין 'חמץ שעבר עליו הפסח', שאסור בהנאה, לחמץ המותר.

[שו"ע תלה, א, ומשנ"ב ב רה; ביאורים ומוספים דרשו, 15]

מי שלא בדק את ביתו מחמץ בליל י"ד בניסן, יבדוק מיד כשנזכר בכך. אולם, החל משעת תחולת המכירה לגוי בערב פסח, אין לברך על הבדיקה, כיון שכפי הנהוג, מוכרים לגוי את כל החמץ שלא ידוע על קיומו. וכן אם מצא חמץ בפסח בביתו, אין לברך בשעת ביעורו; אולם, חמץ שהתהווה בפסח, יש לברך בשעת ביעורו.

הלוח היומי

כ"ג בטבת | רבי מרדכי ב"ר ישראל גיפטר זצ"ל, ר"י טעלוז ובעל נתיבות מרדכי

בשנת רנ"ז, אירע גירוש אלפי יהודי פורטוגל בהוראת המלך, ורבים מהם הוכרחו להמיר דתם. ובתוכם נמנו גם חלק ממגורשי ספרד, אשר קיוו לשכון בטח לאחר גירושם מספרד וכעת שוב נגזרו עליהם כך. ביום זה בשנת תשכ"א, טבעה אוניית המעפילים אגוז יחד עם עשרות יהודים עולים ממרוקו, ז"ל, שהיו על סיפונה.

יארצייט:

- ק"כ: רבי וידאל די טולווא זצ"ל, בעל מגיד משנה על הרמב"ם.
- תרנ"ט: רבי אברהם ב"ר חיים פלאג'י זצ"ל, אב"ד איזמיר, בעל פדה את אברהם, שמו אברהם, ועוד.
- תרע"ג: רבי רחמים ב"ר משה בוכריץ זצ"ל, ראב"ד בג'רבה, בעל מנחה חדשה, בגדי שש ועוד.
- תשס"א: רבי מרדכי ב"ר ישראל גיפטר זצ"ל, ר"י טעלוז ובעל נתיבות מרדכי.
- תשס"ד: רבי שמואל הלוי ב"ר יצחק שולזינגר זצ"ל, אב"ד קרית אתא ובעל עטרות שמואל.

כמה וכמה אנשים נכשלין בזה מאוד, שכאשר אחד לוקח סחורה מחנות ומראה לחברו אם שוה המקח ששילם, לא די שאינו משבחהו, עוד הוא מגנהו לומר כי רימה אותך מאוד...

הצטרפו אלינו ללימוד היומי ב'חפץ חיים'

לחברו אם שוה המקח ששילם או לא, לא די שאינו משבחהו, עוד הוא מגנהו לומר כי רימה אותך מאוד...".
אותו אדם, כותב ה'חפץ חיים', אינו מדקדק על עצמו בשעת מעשה לדעת האם באמת יש בסיס לדבריו. אינו יודע כמה שווה אותו חפץ היום, והאם לא השתנה שערו לאחרונה. וגם אם אכן היתה כאן רמאות - אינו מדקדק לברר האם היא היתה בשיעור שיש בו אונאה על פי דין תורה. ופעמים רבות הוא אף מסית את חברו הקונה שיחזיר את הסחורה למוכר - "ואם לא ירצה לקבלה ממך, לא תשלים לו המעות שאתה חייב לו", וכו' וכו'.
ולכן - "מה מאוד ראוי שלא להתערב בעניינים כאלו, אם לא שיתבונן היטב בכל מה שכתבנו לעיל, ואז יהיה ה' בעזרו שלא יבוא שום מכשול על ידו".

אתמול למדנו על האופנים שבהם מותר לאדם שיודע שרימו את חברו בענייני מקח וממכר, להודיע לו על כך. בהלכה הנלמדת היום מוסיף ה'חפץ חיים' עוד תנאי, והוא, שרק אם הוא מכיר את חברו, ויודע שאכן ינהג לפי דין תורה ויתבע את המוכר לבית דין, מותר לו להודיעו כי רימו אותו. אולם אם הוא יודע שחברו יעשה דין לעצמו, כגון שיתפוס מהמוכר סחורה, או לא ישלים לו את הסכום שנותר חייב לו על המקח, עליו להיזהר מלגלות לו.
לסיום, מסכם ה'חפץ חיים', כי ישנם בסך הכל שמונה פרטים כדי שיהיה מותר לגלות לאדם שהונו אותו במקח, ולא מצוי שיתקבצו כולם, ומוסיף וכותב: "ועתה אחי, ראה גם ראה איך שבעוונותינו הרבים כמה וכמה אנשים נכשלין בזה מאוד, שכאשר אחד לוקח סחורה מחנות וקנה אותה במשיכה כדין, ומראה

הגה"צ רבי נתן וואכטפויגל אמר: כתוב באורחות חיים להרא"ש: "הקנאה היא מחלה רעה שאין לה רפואה", וכוונתו שעם כל שאר המידות הרעות אפשר לעבוד להחליש את המידה, לרכך אותה, אך הקנאה היא רעל, אין לה רפואה, וצריך לעקור אותה לגמרי בלי פשרות!

(לקט רשימות - אלול עמ' יב)

נשתדל להתחזק באמונה שנתוני החיים שלנו הם הטובים ביותר בעבורנו לצורך תפקידנו כאן בעולם, והטובה שיש לאחרים אינה בהכרח טובה לנו